

NY AVFALLSLAGSTIFTNING PÅVERKAR DETALJHANDEL OCH ANDRA YRKESMÄSSIGA VERKSAMHETER

Den 1 juli 2026 avreglerades kommunalt avfall som uppkommer i detaljhandeln från att vara ett kommunalt ansvar till att bli verksamhetens egna ansvar. Samtidigt flyttades ansvaret för kontors-/returpapper och förbrukat matfett från kommunen till den verksamhet som ger upphov till avfallet. Det innebär att många verksamheter behöver gå igenom sina avtal och se om något behöver ändras gällande avfallshanteringen.

Med detta brev vill vi informera om de förändringar som har trätt i kraft. Informationen vänder sig till den som bedriver yrkesmässig verksamhet inom detaljhandel, övrig yrkesmässig verksamhet som ger upphov till förbrukat matfett samt kontors- och returpapper samt fastighetsägare som hyr ut till verksamheter som omfattas av förändringarna. **Bedriver du annan typ av verksamhet kan du bortse från informationen.**

FASTIGHETSÄGARE SOM HYR UT TILL VERKSAMHET

Fastighetsägare som hyr ut till detaljhandel eller verksamhet där det uppkommer returpapper eller spillfett behöver informera hyresgäster om innehållet i detta brev. Fastighetsägare behöver också se över om något i avfallshanteringen behöver ändras med anledning av den nya avfallslagstiftningen.

*Så påverkar den förändrade
avfallslagstiftningen din verksamhet.*

DETTA GÄLLER FÖR DETALJHANDELSVERKSAMHET

Från och med den 1 juli 2026 ansvarar du som bedriver detaljhandelsverksamhet själv för allt kommunalt avfall som uppstår i verksamheten. Avregleringen från kommunalt ansvar gäller när den huvudsakliga verksamheten klassificeras som detaljhandel (SNI-kod G 47). Torghandel omfattas dock inte av avregleringen utan kvarstår som kommunalt ansvar.

Ta kontakt med SÅM senast den 31 december 2026

Med anledning av avregleringen kommer SÅM på sikt sluta hämta avfall hos detaljhandelsverksamhet. Senast den 31 december 2026 behöver du ta kontakt med oss och avsluta ditt abonnemang. Innan dess behöver du säkerställa avfallshämtning genom annan aktör för följande avfallsslag:

→ Matavfall	→ Förbrukat matfett (t.ex. fritureolja och spillfett)
→ Restavfall	→ Kontors- och returpapper
→ Trädgårdsavfall	→ Slam från fettavskiljare
→ Animaliska biprodukter (ABP)	

Viktigt! Kommunalt avfall som omfattas av producentansvar omfattas av särskilda regler och är undantaget. Exempel på avfall som omfattas av producentansvar är förpackningar, elutrustning och batterier.

DETTA GÄLLER FÖR ÖVRIGA YRKESMÄSSIGA VERKSAMHETER

Det förändrade regelverket för avfallshantering innebär att alla yrkesmässiga verksamheter sedan 1 juli 2026 har fått eget ansvar för att eventuellt förbrukat matfett och kontors- och returpapper som uppstår i verksamheten sorteras ut och samlas in separat.

Säkerställ avfallshämtning genom annan aktör senast den 31 december 2026

Med anledning av avregleringen kommer SÅM på sikt sluta hämta vissa typer av avfall från yrkesmässiga verksamheter. Senast den 31 december 2026 behöver du säkerställa avfallshämtning genom annan aktör för följande avfallsslag:

- Förbrukat matfett (t.ex. fritureolja och spillfett)
- Kontors- och returpapper

SÅM har avslutat tidigare auktorisationsavtal gällande insamling av förbrukat matfett. Verksamheter som har insamling via en av SÅM:s tidigare auktoriserade entreprenörer kan behöva se över avtalet.

Viktigt! Annat kommunalt avfall från yrkesmässiga verksamheter än förbrukat matfett och kontors- och returpapper omfattas fortfarande av det kommunala avfallsansvaret. Det innebär att t. ex. matavfall, restavfall och slam från fettavskiljare även fortsatt hämtas av SÅM.

SAMLOKALISERING - DETALJHANDEL OCH VERKSAMHETER SOM DELAR AVFALLSKÄRL

Extra viktigt
för dig som är
fastighetsägare

Detaljhandel och verksamheter som anmält till SÅM att ni delar kärl med bostäder eller restauranger berörs inte av de nya avfallsreglerna. Delar ni kärl behöver ni inte göra några ändringar. SÅM fortsätter att hämta ert kommunala avfall som vanligt. Om ni väljer att ordna egna kärl behöver ni däremot teckna ett avtal med en privat entreprenör.

KOMMUNENS ANDRAHANDSANSVAR

Kommunen har under vissa förutsättningar ett lagreglerat andrahandsansvar för kommunalt avfall från detaljhandeln samt verksamheters förbrukade matfett och kontors- och returpapper, efter en begäran från verksamheten om kommunal hantering (15 kap 19 § miljöbalken). För att en sådan begäran ska kunna godkännas krävs det att du som verksamhetsutövare kan visa att minst ett av följande gäller:

1. Det finns ett bristande utbud av tjänster för avfallshanteringen.
2. Transportavstånden är orimligt långa.
3. Avfallshanteringen erbjuds med oskäliga avtalsvillkor.

Begäran om andrahandsansvar måste gälla allt kommunalt avfall från verksamheten. Om begäran bekräftas gäller beslutet i fem år. Därefter behöver en ny begäran göras. Information om hur verksamheter begär kommunal hantering kommer att publiceras på samiljo.se längre fram.

KONTAKTA OSS

Har du frågor om förändringen eller vill du veta om din verksamhet berörs av de nya avfallsreglerna? Välkommen att höra av dig!

E-post: kontakt@samiljo.se

Telefon: 010-414 47 00

www.samiljo.se

BAKGRUND TILL FÖRÄNDRINGEN

Under våren 2026 beslutade riksdagen att anta regeringens proposition om flera förändringar gällande miljölagstiftning med koppling till avfallsområdet. Ändringarna medför flera stora förändringar inom avfallslagstiftningen och är en del av regeringens reformering på området som syftar till att minska mängden avfall och öka materialåtervinningen. Syftet är att Sverige ska kunna nå de mål som EU har beslutat på området.

Hos Naturvårdsverket kan du läsa mer om reformeringen av avfallslagstiftningen, naturvardsverket.se/avfall.